

Dreigend tekort aan bestuivers

De wereldwijde afname van bijen en ander bestuivers heeft grote consequenties voor de voedselzekerheid. Verdere verslechtering van de leefomstandigheden kan leiden tot het plotseling uitsterven van bestuivende insectensoorten.

Verschillende planten krijgen bezoek van even zoveel verschillende bestuivers; ze vormen samen een robuust interactienetwerk, met een structuur die kenmerkend is voor een leefgebied. Er kan echter een kantelpunt optreden, schrijven wetenschappers van Wageningen University, onderdeel van Wageningen UR, in een artikel dat in januari online verscheen in *Ecology Letters*. Met behulp van wiskundige modellen tonen ze aan dat het interactienetwerk van bestuivers en planten zodanig in elkaar kan zitten dat de gemeenschap van bestuivers instort als de leefomstandigheden een kritische waarde passeren.

In Europa dreigt inmiddels een tekort aan honingbijen voor de bestuiving van landbouwgewassen. De vraag naar bestuivers groeit sneller dan het aanbod van bijenvolken, vooral door de groei van het areaal energiegewassen, zoals koolzaad, zonnebloem en soja. Dat concludeert een internationale groep wetenschappers, waaronder David Kleijn en

Jeroen Scheper van Wageningen UR, na onderzoek in 41 Europese landen. In 22 landen zijn de bijen niet in staat om meer dan 90 procent van de gewassen goed te bestuiven, wat suboptimale oogsten kan opleveren, aldus Kleijn. Omdat volgens Europees beleid de teelt van biobrandstoffen nog verder moet groeien, en het aantal imkers terugloopt, zullen vraag en aanbod van bestuiving naar verwachting steeds verder uiteen gaan lopen. Om de vitaliteit van bijenvolken op peil te houden, is het internationale Coloss-netwerk van wetenschappers, bijenhouders en studenten een onderzoek begonnen naar wat bijen precies aan stuifmeelkorrels verzamelen. 'Variatie in stuifmeel is een van de sleutels voor een gezond bijenbestaan', legt Sjeff van der Steen van Wageningen UR uit. In Nederland doet al een dertigtal bijenhouders mee aan het onderzoek, maar er is plaats voor meer imkers: coloss.org.
Info: jelle.lever@wur.nl, david.kleijn@wur.nl, sjef.vandersteen@wur.nl